

Ministerstwo Sprawiedliwości

Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji

DWOiP-VI.0512.4.2026
Warszawa, 11 maja 2026 r.

Pan

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Ministerstwo Sprawiedliwości, działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 870), zawiadamia, że petycja z dnia 23 lutego 2026 r., dotycząca podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zmiany w ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1458 ze zm.), dalej u.k.s., regulacji dotyczących nadzoru dyscyplinarnego nad komornikami, zapewniając ich realny, terminowy oraz bezstronny charakter, nie została uwzględniona.

UZASADNIENIE

Na wstępie, należy wskazać, iż nadzór nad komornikami sądowymi obejmuje nadzór judykacyjny, nadzór administracyjny oraz nadzór wewnętrzny samorządu komorniczego (art. 165 u.k.s.).

W ramach nadzoru judykacyjnego, komornik przy wykonywaniu czynności podlega orzeczeniom sądu, natomiast w ramach nadzoru administracyjnego, organy nadzoru (Minister Sprawiedliwości, prezesi sądów apelacyjnych, okręgowych oraz rejonowych) podejmują wszelkie niezbędne czynności pozwalające zapewnić prawidłowość działań komorników. Czynności sprawdzające obejmują m.in. kontrole, wizytacje i lustracje kancelarii, żądania przedstawiania akt spraw oraz dokumentów dotyczących funkcjonowania kancelarii, a także przestawienie urzędzeń ewidencyjnych oraz dokumentacji księgowej wraz z wyjaśnieniami.

W przypadku stwierdzonego zawinonego działania lub zaniechania, komornik ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za popełnione przewinienie. Karami dyscyplinarnymi są: upomnienie, nagana, kara pieniężna (5 000-100 000 zł), zakaz przyjmowania spraw z wyboru wierzyciela (od roku do 3 lat), kara zwieszenia komornika w czynnościach (od 6 miesięcy do 3 lat), a także wydalenie ze służby komorniczej (art. 224 ust. 1 u.k.s.).

Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego mogą złożyć Minister Sprawiedliwości, prezes właściwego sądu apelacyjnego, prezes właściwego sądu okręgowego, prezes właściwego sądu rejonowego, sędzia wizytator, organ samorządu komorniczego oraz komornik wizytator, przy czym wniosek taki wszczyna postępowanie przed komisją dyscyplinarną (art. 228 u.k.s.).

Uprawnione organy nadzoru mogą również skierować sprawę do wyjaśnienia przez Rzecznika Dyscyplinarnego, który prowadzi wówczas dochodzenie dyscyplinarne. Rzecznik Dyscyplinarny może także z urzędu wszcząć postępowanie dyscyplinarne w przypadku powzięcia wiadomości wskazujących na możliwość dopuszczenia się przez komornika (asesora, aplikanta) czynów zabronionych np. na podstawie sygnalizacji złożonej przez osoby nieuprawnione do złożenia wniosku dyscyplinarnego.

Z uwagi na elementarny charakter regulacji postępowania dyscyplinarnego w komorniczej ustawie ustrojowej, ustawodawca odesłał do odpowiedniego stasowania – w zakresie nieuregulowanym w u.k.s. - przepisów ustaw Kodeks karny oraz Kodeks postępowania karnego (art. 223 u.k.s.). Odwołanie to, ze względu na przynależność odpowiedzialności dyscyplinarnej do kręgu odpowiedzialności represyjnej, a także wzorcowy dla tego typu odpowiedzialności karnej model przepisów procesowych, należy uznać za w pełni uzasadnione.

W konsekwencji, w toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym (dochodzenie dyscyplinarne, postępowanie przez komisją dyscyplinarną), odpowiednie zastosowanie znają unormowania właściwe dla postępowania karnego, takie jak zasada równego traktowania stron, stanowiąca gwarancję dostępu do porównywanych praw procesowych, prawo do obrony oskarżonego, bezstronność sądu, a także dostęp do informacji

i dowodów. Kontradyktoryjność procesu zapewniają natomiast przepisy umożliwiające stronom aktywny udział w postępowaniu (art. 171 k.p.k.), zadawanie pytań (art. 370 k.p.k.), przeprowadzanie dowodów (art. 167 k.p.k.) i ich ocena (art. 405 k.p.k.), a także prawidłowe prowadzenie sprawy (art. 366 k.p.k.).

Powyższe zasady będą miały pełne zastosowanie w przypadku toczącego się postępowania przed komisją dyscyplinarną, ograniczone zaś w dochodzeniu dyscyplinarnym prowadzonym przez Rzecznika Dyscyplinarnego. Ograniczenie to podyktowane jest naturą tego dochodzenia, w którym Rzecznik Dyscyplinarny, jako jego gospodarz - w oparciu o dokonane ustalenia - dąży do wyjaśnienia okoliczności sprawy, w tym ustalenia kręgu potencjalnych pokrzywdzonych, jeśli nie są mu oni znani z urzędu. Po zbadaniu sprawy i uznaniu, że dowody zebrane są wystarczające do wszczęcia postępowania przed Komisją Dyscyplinarną Rzecznik składa wniosek o ukaranie. W tym momencie osoba pokrzywdzona otrzymuje status strony postępowania, której przynależą prawa procesowe, wskazane powyżej.

Jednocześnie wskazania wymaga, iż w prowadzonym przez Rzecznika Dyscyplinarnego dochodzeniu dyscyplinarnym, odpowiednie zastosowanie znajdzie także art. 325i k.p.k. Przepis ten normuje czas jego prowadzenia, wskazując, iż dochodzenie powinno być ukończone w ciągu 2 miesięcy, pozwalając jego przedłużenie na okres do 3 miesięcy, a w wypadkach szczególnie uzasadnionych – na dalszy czas oznaczony.

Przepis art. 227 u.k.s. precyzuje natomiast terminy przedawnienia ścigania (ust. 1) czynów mających postać przewinienia dyscyplinarnego lub czynów będących naruszeniem dyscypliny służbowej komorników. Oznacza to, że po upływie określonego w ustawie czasu (5 lat od dnia popełnienia czynu) odstępuje się od ścigania, orzekania lub wykonania kary. Bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany jeżeli wszczęte zostało dochodzenie

dyscyplinarne lub uprawniony podmiot, złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, po czym biegnie ono na nowo.

Regulacja powyższa, nie stanowi wyjątku w orzecznictwie dyscyplinarnym zawodów regulowanych. Jako instytucja, wyłączając karalność *ex lege*, stosowana jest także w przypadku innych zawodów prawniczych (sędziowie, prokuratorzy) i opiera się na przekonaniu, że po upływie określonego czasu od popełnienia określonego czynu, pociągnięcie sprawcy do odpowiedzialności staje się niecelowe.

Podsumowując, petycja opiera się na założeniu istnienia niedostatecznego uregulowania nadzoru dyscyplinarnego, zapewniającego właściwy przebieg prowadzonych przez rzecznika dyscyplinarnego czynności kontrolnych.

Tymczasem obowiązujące regulacje prawne zapewniają rzetelność (art. 189, 240 i n. u.k.s.) i terminowość (art. 325i k.p.k w zw. z art. 223 u.k.s.) prowadzonych przez Rzecznika Dyscyplinarnego czynności w dochodzeniu dyscyplinarnym.

Podobnie jak – z uwagi na brzmienie art. 36 i 222 pkt 11 u.k.s. - niezasadny jest także postulat odrębnego uregulowania odpowiedzialności komornika za czynności egzekucyjne prowadzone na majątku dłużnika po zakończonym postępowaniu egzekucyjnym.

Z tych względów, zaproponowana przez Pana zmiana przepisów ustawy o komornikach sądowych, nie została uznana za zasadną.

Pouczenie: Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Tomasz Kozłowski
Zastępca Dyrektora
Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji
/podpisano elektronicznie/

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	6370814.17805603.13771164
Nazwa dokumentu	Odpowiedź na petycję.pdf
Tytuł dokumentu	Odpowiedź na petycję
Sygnatura dokumentu	DWOiP-VI.0512.4.2026
Data dokumentu	2026-05-11 09:22:43
Skrót dokumentu	10574512771678EC1CA52D9093D3FD9C702EB4 2A
Wersja dokumentu	1.4
Data podpisu	2026-05-11
Sygnatariusz	Tomasz Adam Kozłowski
Stanowisko	Zastępca Dyrektora
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.132.66.66.
Data wydruku:	2026-05-11 15:49:54
Autor wydruku:	Borzemska Katarzyna w zastępstwie za . Sekretariat DWOiP-VI